או הלכה כר"ש. דמקלקל בחבורה חייב כיון דתימני לומר הלכה כר' יהודה כדבר שאין מתכוין לתקון: **נהרדעא.** מקומו של שמואל: **ותימני.** שלח מטעה להחליף שמעתתא דידי דר' להנהדעא ודנהרדעא לדידי דר': **הלו מקילין לעצמן.** דדי' ר' שלריכים לעשות כדברי רבן שבמקלקל משום דטעם שניהם לפטורין בשאר מלאכות שבת הוי משום דבעינן מלאכת מחשבת לחל שאינו מתכוין כלל למלאכה לא משום דבעינן מלאכת מחשבת מיפטר להא בשאר מקומות נמי מיפטר אין מתכוין כגון גבי כלאים דמוכרי כסות מוכרין כדרכן ובלבד שלא לומרים שרבן התיר ונהרדעא העושים כשמואל רבן לומרים שמואל התיר: **ורב שרי.** בתמיה אלמא דבר שאין מתכוין מותר מביא ליה: **מסוכריא דנזייתא.** פתיתת נקד גיגית שמוליאין השכר דרך הנקב וסותמין אותו בגלאי בגדים: **אסור להדוקה.** משום פתיטה: **מודה ר"ש בו'.** אבל כאן יש שבקיאים בהטייה כדלקמן [ע"ב]: **הלכה כרבי יהודה.** בשין מתכוין: **שלח גברי.** שלח אמולאי לגיבא דרב ואגיבא דשמואל שלח רב ושמואל גופייהו: **לאך ליתא דאמרת דם מיפקד פקיד.** והאיסור משום פתח הוא: **מקלקל הוא שלא בפשת.** ובמקלקל מודה רבי יהודה: **מקלקל בחבורה הוא.** ורב סבר לה כרבי יהודה אף במקלקל בחבורה לקולא דקא פטר דה רבי יהודה: **שלח הגיע זמנה נראות.** בשמכת נדה [ב.] אמר אימתי הגיע זמנה לראות מסיגיעו ימי הטעוריס: **נותנין לה ארבעה לילות.** שכל דמיס שתראה בהן מחמת תשמיש מחזקינן להו בדם בתולים: **עד שתחיה המכה.** כל זמן שהיה משמשת בלא דם לא חיתה המכה: **הגיע זמנה לראות. ולא ראתה: לילה הראשון.** אפילו בשעות הרבה: **או הלכה כר"ש** [ו](איתמר) בבי רב אמרי רב שרי ושמואל אסר בנהרדעא אמרי רב אסר ושמואל שרי אמר רב נחמן בר יצחק וסימניך אלו מקילין לעצמן ואלו מקילין לעצמן ורב שרי [ז]והאמר רב שימי בר חזקיה משמיה דרב [א]האי מסוכריא דנזייתא אסור להדוקה ביומא טבא בההוא אפילו ר"ש מודה דאביי ורבא דאמרי תרוייהו מודה ר"ש [ג]בפסיק רישיה ולא ימות והא אמר רב חייא בר אשי אמר רב הלכה כרבי יהודה ורב חנן בר אמי אמר שמואל הלכה כרבי שמעון ורב חייא בר אבין מתני לה בלא גברי רב אמר הלכה כר' יהודה ושמואל אמר הלכה כרבי שמעון לעולם רב כרבי יהודה סבירא ליה להך לישנא דאמר דם מיפקד פקיד מקלקל הוא אצל הפתח להך לישנא דאמר דם חבורי מיחבר מקלקל בחבורה הוא מתיב רב חסדא [ד]תינוקת שלא הגיע זמנה לראות ונשאת ב"ש אומרים נותנין לה ארבעה לילות וב"ה אומרים [ב]עד שתחיה המכה הגיע זמנה לראות ונשאת בש"א נותנין לה לילה הראשון ובית הלל אומרים עד מוצאי שבת [ג]ארבעה לילות מאי

בא א טוס"ע פ"ח סימן שכ סעיף יח:
כב ב ג מיי' פ"ה מהל' איסורי ביאה הל' יח טז סמג לאוין קיט (טוס"ע סה"מ ע סימן סג סעיף ג טוס"ע י"ד סימן קצג סעיף ג):

תוספות רי"ד

האי מסוכרייתא דנזייתא אסור להדוקה ביומא טבא ואפילו ר"ש מודה בהא דאביי ורבא דאמרי תרוייהו מודה ר"ש בפסיק רישיי ולא ימות. פי' המורה סתימת נקב גיגית שמוציאים ממנו השכר וסותמים אותו בבלאי בגדים אסור להדוקה משום פתיטה. ואינו נראה כלל שמה שמשימים בנקב שמוציא ממנו מים או יין בלאי בגדים אין בו משום פתיטה שאינו מוכנין לא ללבנם ולא לקבל ממנו משקה ולאיבוד אזיל א"כ אמאי ליתסר. ור' נתן בעל הערוך פי' משום ר"ח ז"ל מטלית שמשימים על הגיגית לסתום פי' (ומפרקת) [ומהדקה] המטלית שם וזהו פתרון יפה. דודאי באותו המטלית קפיד אם תשרה. ג) ומה שפותח ממנו אסור משום מלבן שדומה לסותח בגדים שרויים. וזה שאנו משימין בבדוא של חביות מתיר ר' נתן בפירוש מפני שהולך לאיבוד:

ג) ע' בערוך ערך סבר ה' לפיכך אם לתקון משום פתיטה דנימא ליה שיחוב היין נתון הכד ע"ם ומשמע לתקון משום מפרק ו"ע.

מסורת רש"י

מסוכריא דנזייתא. גבל מכין מפני שיין הנקב סוה (שבת קיא.) בכוש של מגיס שכוכיון בביזיונות נעוות של פשמן ומטלניות כלי שמקטום הנקב יפה (בכורות כה.). **אסור להדוקה.** בנקב משום פתיטה, ופע"ג ללא קא מכוין לפקוס, אלמא לא ס"ל כר"ש בדבר שאין מתכוין (שבת קיא: וכע"ז בכורות שם). **מודה ר"ש בפסיק רישיה ולא ימות.** בשומר שמחוך רשם בהמה זו בשבת ואינו רולה שמות, שכיון לפי שאפשר שלא מוס כמתכוין מציל ליה, וכי אמרינן דבר שאין מתכוין מוסר, כגון היכא שאפשר ליה בלא איסור, כגון גורר אדם מטה כשם ופשפל ובלבד שלא יתכוין לעשות חרין, ופע"ג לאיכא למיחש דילמא עביד חרין, כיון דלא מתכוין לתרי ושפשר לגריכה בלא חרין, כי עביד נמי חרין הרוי מלאכה גמורה לא מיחייב, אבל היכי דודאי עביד מוסה (סוכה לג:) וכיון דמהדק לה לא שפשר ליה בלא איסור (בכורות כה.). **נותנין לה ארבעה לילות.** לשמע, ואפילו רואה אמריט לה בתוליס הוא (נדה סד:). **עד שתחיה המכה.** מכא בשילה, דכל זמן שאפשר רואה דס מפסת משמים דס כתוליס הוא (שם יא:). **עד מוצאי שבת.** והיל ניסא בדביעי (שם סד:).

ליבון אלא גבי מיס והא אמרינן בפרק מפנין (שבת דף קכח:) אם היתה לריכה שמן מבירתה מביאה לה בשערה ופריך והא אתי לידי פתיטה ומשני אין פתיטה בשער משמע דשייך פתיטה בשמן וכן בפ' נוטל (שם דף קמג.) שפוג אם יש לו בית אחיזה מקנחין בו ואם לאו אין מקנחין בו משום לתתי לידי פתיטה שמן הנפלט בו ההיא פתיטה מור"ת דהויא משום מפרק ואסורה כמו פתיטה זיתים וענבים והכא אומר ר"ת דליכא למימר דאסור משום מפרק כיון שהנפתו הולך לגיבוד [ו]תע"ג דהוי פסיק רישיה וכן פירש בערוך דכל פסיק רישיה אלא ניחא ליה שרי ועיקר רחייתו מפרק כל התליר (זבחים דף פא: ושם) אליבא דר"ש מוקפין יין על גבי המיטים תע"ג דפסיק רישיה הוא דוקא מכבה הוא כיון דלא ניחא ליה בהאי כיבוי שרי ועוד מייתי רחיה מלובא הגזול (סוכה דף גא: ושם) דקאמר ר"ש בר"ש ממעטים עגבים בי"ט פי' עגבי הדם ופריך והא מתקן מנא ומוקים לה בשמתוון לאכילה סבר לה כאבוה ופריך והא מודה ר"ש בפסיק רישיה כו' ומשני לא לריכא דאית ליה הוטענא מחריתי אלמא כיון דלא ניחא ליה ולא חיים בהאי תיקון שרי תע"ג דפסיק רישיה הוא ונרחה לר"י דלא קשה מידי דאיכא למימר דאסור משום מפרק ואף ע"ג דהוי פסיק רישיה כיון שהטעם והריח נפלטים בגבדים ומעט הוא נהנה בהאיטעא ומלינן למימר נמי